

IZHAJA VSAK DAN

izdaj ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične šte. se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. ovrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačilno in tožilno v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.

Poštno-hranilnični račun šte. 841-652. TELFON 31. 11-57

Tržaška porotna zadeva v državnem zboru.

Interpelacija naših poslancev. - „Piccolove“ nesramne laži. - Konferenca dr. Rybářa in dr. Gregorina z justičnim ministrom.

DUNAJ 5. (Izv.) Tržaški Italijani, ki so se včeraj še veselili svoje slavne zmage nad pravico, so danes dobili v državnem zboru za svoje nesramno postopanje primerno plačilo. Naši zastopniki ne bodo prej pustili zadeve iz rok, ne bodo toliko časa mirovali, dokler ne bo zadeva pravično rešena in se ne popravi krivica, storjena na nedostojen in nesramen način primorskim Slovincem.

Poslanec dr. Rybář je danes takoj v prvem spomladanskem zasedanju skupno s poslanci: Spinčičem, dr. Gregorinom in Mandičem vložil ostro interpelacijo, katero je podpisalo mnogo slovenskih poslancev. Interpelacija najprej ostro kritizuje nezakonito postopanje tržaškega magistrata pri sestavi prvotne porotniške liste ter izrecno povdarja krivice, ki jih trpe Slovenci v tržaškem sodnem okrožju, ki vsebuje tri čisto slovenska, 2 hrvaško-slovenski in 2 okrajni sodišči z 4 italijimi slovenskimi manjšinami. Interpelacija nadalje podaja jasno in točno sliko o nezakonitih razmerah pri tržaškem porotnem sodišču. Tržaška porota se je doslej faktično postavljala iz pripadnikov laško-liberalne klase, ki je porotno sodišče popolnoma demoralizirala. Tržaška porota ni hotela poznati Slovencev in njih v zakonu zajamčenih državljskih pravic. Pred tržaško poroto ni bil varen niti politični nasprotnik liberalnega mestnega magistrata tržaškega, ki ni hotel nikdar pri sestavi letnih porotniških list poznati Slovencev in sprejeti v listo. Šele letos vsled reklamacije in energične akcije odvetnika dr. Slavika so se kompetentni faktorji nekoliko pri sestavi letne porotniške liste ozirali na zakonite predpise in sprejeli nekaj slovenskih porotnikov. — Interpelantje ostro obsojajo in z odločnostjo zavračajo neumestno, nezaslišano in nepotrebno umeševanje tržaške odvetniške zbornice v tej zadevi ter obsojajo v zakonu neutemeljeno postopanje višjega deželnega sodišča v Trstu, ki je s svojim korakom spremenilo Slovincem priznano pravico v krivico.

Interpelantje protestirajo proti takemu postopanju višjega deželnega sodišča v Trstu ter z globokim obžalovanjem morajo konstatirati dejstvo, da obstojajo med „Piccolo-vim“ uredništvom in višjim dež. sodiščem zelo, zelo intimne zveze.

Interpelantje končno vprašujejo justičnega ministra, je li njemu znano postopanje višjega deželnega sodišča in je li justično ministrstvo pripravljeno ukreniti vse potrebne korake, da se skliče čimprej porotno sodišče. (Zaradi pomanjkanja prostora priobčimo jutri dobesedno celo interpelacijo drž. poslanca dr. Rybářa. — Op. ur.)

Zbornični predsednik dr. Sylvester in italijanski poslanci.

Koncem današnje plenarne seje je posl. dr. Rybář še enkrat spravljal vprašanje tržaškega porotnega sodišča v razpravo in sicer v obliki vprašanja na zborničnega predsednika dr. Sylvestra. Dr. Rybář je kratko izjavil:

„Kakor znano, je deputacija tržaške odvetniške zbornice pred kratkim izročila justičnemu ministru dr. pl. Hochenburgerju poseben memorandum o sestavi tržaške porotne klopi. Nadalje je v ponedeljek tržaški dnevnik „Il Piccolo“ prinesel z Dunaja vest, da sta tržaška laška poslanca dr. Gasser in Pitacco tudi skušala zborničnega predsednika dr. Sylvestra pridobiti za intervencijo v prilog njih akcije (klici: „Čujte, čujte!“) češ, da je vzel namere tržaške odvetniške zbornice za njihove želje. Poskušalo se je torej predsednika avstrijske zbornice, čegar dolžnost je varovati strogo objektivnost in se pred vsem držati zakona, angažirati za neko strankarsko zadevo. (Klici ogorčenja in začudenja!) Govornik vprašuje predsednika, če odgovarja „Piccolova“ vest resnici in če, jeli to smatrati za spodobno, da se on kot predsednik zbornice angažira za tako strankarsko zadevo in jeli res, da je že storil v tej zadevi nadaljne korake, ali jih namerava storiti.“

Rdeč v obraz od zadrege, izjavi nato zbornični predsednik dr. Sylvester, da sta bila poslanca dr. Gasser in Pitacco faktično pri njem, (Glasni klici po zbornici: „To je višek netaktnosti!“) ter na dolgo in široko hoče poslanece pojasniti razloge za svoj odgovor na to intervencijo od strani laških poslancev.

Dr. Sylvester zlasti povdarja, da se kot zbornični predsednik dobro zaveda svojih predsedniških dolžnosti in da ni hotel v tej zadevi imeti prav nikake ingerence. (Zopet klici začudenja!)

Justični minister iznenaden.

Da celi po tržaški odvetniški zbornici inscenirani kampanji proti slovenskim porotnikom prideta do popolnoma jasnega vpogleda in do jedra, sta danes naša poslanca dr. Gregorin in dr. Rybář osebno intervenirala pri justičnem ministru, da pospeši z ozlom na položaj obtožencev čim nujnejšo rešitev celega vprašanja. Imela sta z ministrom daljši pogovor. Dr. Rybář in dr. Gregorin sta ob tej priliki justičnega ministra posebno opozorila na kričečo nezakonitost, da je višje deželno sodišče v Trstu samolastno razveljavilo za to porotno zasedanje sestavljeno listo, neozirajoč se na pravočasno vloženo reklamacijo odvetnika dr. Slavika. Zahtevala sta od ministra takojšnje od pomoči.

Justični minister dr. pl. Hochenburger, ki do danes še ni dobil od višjega deželnega sodišča tozadevnih natančnih informacij, se je zelo interesiral za izvajanja obeh poslancev in je izjavil, da je odstopil pritožbo tržaške odvetniške zbornice tržaškemu višjemu sodišču, da preišče resničnost navedb pritožbe, ne da bi bil dal kakršna koli meritorna navodila.

Z ozlom na „Piccolovo“ vest, je minister izjavil, da je bila njegova opazka o neumestnem umeševanju politike v justične zadeve le splošnega značaja in je bil njegov odgovor napačno umešan, tangirali ni hotel z njim prav nobene gotove osebe. Izrecno je dalje minister povdarjal, da se ima pri sestavi porotniških list ozirati na jezikovno sposobnost porotnikov, a ne na narodno in politično mišljenje.

Slednjč sta poslanca dr. Rybář in dr. Gregorin opozorila justičnega ministra na ogorčeno razpoloženje slovenskega in hrvaškega prebivalstva v Trstu in okolici ter na včerajšnje sklepe slovenskih in hrvaških odvetnikov in koncipijentov v Trstu.

Poslanca sta dobila o tej konferenci pri justičnem ministru utis, da je justičnega ministra dr. pl. Hochenburgerja iznenadila rešitev višjega deželnega sodišča glede odgoditve tržaškega porotnega sodišča.

Dvojna mera.

Razburjenje, ki se je polastilo vseh slojev tržaškega slovenskega prebivalstva vsled razveljavljanja letne porotniške liste od strani nadsodišča, je nepopisno. S tem je naše nadsodišče enostavno sankcioniralo nazor tržaškega magistrata in italijanskih odvetnikov, ki bi hoteli, da so Slovenci, spadajoči pod tržaško deželno sodnijo, že zato, ker so Slovani, izključeni od porotniške časti.

Pomislimo samo na položaj, ki je nastal vsled čudnega, res zelo čudnega sklepa naše deželne sodnije!

Ko je bila prvotna lista porotnikov razpoložena na magistratu, je dr. Slavik videl, da je iz nje izpuščenih mnogo takih oseb slovenske narodnosti, ki imajo sicer vse kvalifikacije, ki jih zahteva zakon od porotnikov. Zato je vložil na magistratu reklamacijo, v kateri je zahteval, da se na novo upiše okoli 150 Slovencev in Hrvatov v porotno listo. Magistrat je to reklamacijo a limine odbil, ker je sestavljena v jeziku, ki je magistratu „nepoznan“. Zato se je dr. Slavik pritožil na mestniški svetovalec, ki se je informiral o osebah, ki so se nahajale v predloženi listi.

Na podlagi dobijenih informacij je namestniški svetovalec priporočil 80 po dr. Slaviku predloženih mož, kakor posebno primerne za posel porotnikov in deželna sodnija je sprejela v letni imenik porotnikov za leto 1912 vseh onih 80, izvzemši 5 ali 6. Komisiji deželne sodnije so bili pri njenem postopanju merodajni pač le stvarni razlogi, pred vsem jezikovna sposobnost slovenskih porotnikov, ki so vsi večini tudi italijanskega jezika, dočim italijanski, po magistratu predloženi porotniki slovenskega jezika sploh ne poznajo.

Kjubu temu je višja deželna sodnija razveljavila delo deželne sodnije iz formalnega razloga, da je komisija onih 80 porotnikov sprejela v listo sama, mesto

da je zahtevala od magistrata popolnitve porotne liste. Recimo da je to stališče višje deželne sodnije pravilno, potem bi ona bila morala odrediti, da se vse delo za sestavo porotniških list povrne v prvotni stadij, to je, da tržaški magistrat in vse druge občine sestavijo nove prvotne liste porotnikov, pri čemur bi seveda trž. magistrat bil moral sprejeti v svojo listo tudi vse po dr. Slaviku predložene moze, ki po zakonu niso izključeni od porotniške službe.

Ako bi bila višja deželna sodnija odredila tako postopanje, bi bili rekli, da so odredbo narekovali stvarni razlogi. Ali tu ravno začneja ono, kar mora nehoti vzbujati mnenje, da je višja deželna sodnija svoj ukrep storila pod suggestivnim vplivom italijanskih odvetnikov, ki so se že minuli teden, ko je odšla njih deputacija na Dunaj, hvalili: „Qui a Trieste siamo al buon punto“! (Glej „Ed.“ od dne 1. t. m.)

Višja deželna sodnija je radi formalne pogreške razveljavila stvarno zakonito listo, ter odredila, da se sestavi novo listo na podlagi nezakonite prvotne liste. Zakaj dokler reklamacija dr. Slavika za upis onih 150 Slovencev v listo porotnikov ni meritorno rešena, je tudi vsa prvotna lista nezakonita.

Te nepravilnosti svoje odredbe se zaveda prav dobro tudi višja deželna sodnija, ki pa to utemeljuje s tem, da bi sicer trpeli obtoženci, ki se nahajajo v preiskovalnem zaporu, ker bi trajalo predolgo, ako bi se še-le začelo s pripravljalnim štadijem za sestavo prvotnih porotnih list. Ali zakaj pa so ti obzirli deželne sodnije za obtožence začeli šele tam, kjer bi imela začeti enakovrstnost slovenskega, oziroma hrvaškega jezika pred prvotno sodnijo. Višja deželna sodnija se ni čisto nič ozirala na obtožence, ter jim je brezobzirno podaljšala preiskovalni zapor radi formalne pogreške. Tu je torej višji deželni sodnji veljala več formalnost, nego obzir na obtožence; ti obzirli so se pojavili šele, ko je šlo zato, da se odpravi resnična nezakonitost, da se namreč sestavi novo prvotno listo, v katero morajo biti sprejeti vsi oni moze, ki imajo po zakonu potrebne kvalifikacije. Ali — tu pride ona znana „Ja, Bauer, dass ist was anderes“.

V enem slučaju gre za to, da se bodo slovenski obtoženci mogli zagovarjati pred porotniki, ki jih bodo razumeli, ne da bi se s tem italijanskim obtožencem bilo odvzelo njih dosedanje pravice, v drugem gre zato, da se ohrani dosedanj izključno italijanski značaj tržaške porote.

Pribiti pa treba še nekaj drugega! Ko se je leta 1905 neki slovenski odvetnik v imenu nekega obtoženca pritožil proti sestavi imenika porotnikov, je višja deželna sodnija pritožbo odbila z motivacijo, da je sestava porotne liste neizpodbitna, kakorkoli jo izvrši komisija pri deželni sodnji, dočim je sedaj, ko so se proti porotniški listi pritožili italijanski odvetniki, ki zato sploh niso imeli nikakega pravnega naslova, pa ista višja deželna sodnija ni imela nič nujnejšega, kakor da je — pozabivši na svoj lastni, pred 7 leti izražen pravni nazor — hitela ustreči tem, — ponavljamo — popolnoma nelegitimiranim pritožnikom!

Zaupanje v tržaško poroto.

Italijani kriče med drugim tudi, da ko bi prišli Slovenci med porotnike, bi s tem trpelo zaupanje v institucijo porote. Mi pa vprašamo: Kdo pa pravzaprav še zaupa dosedanjim tržaškim porotnikom? Slovenci to neznajom; saj so slovenski obtoženci že opetovano prosili za delegacijo druge porote, ker v tržaške porotnike nimajo zaupanja. Najvišja sodnija pa tem prošnjam navadno ne udovolja.

Italijani? Da tudi pošteti Italijani nimajo zaupanja v to poroto, dokazuje „Corriere Adriatico“, ki je za svoj tiskovni proces prosil delegacije druge sodnije, čemur je najvišja sodnija tudi ugodila.

Ali morda zaupa tržaški poroti državno pravdnštvo? Ne, to gotovo tudi ne, saj je znano, da prosi državno pravdnštvo v vseh političnih procesih za delegacijo kake izven tržaške porote.

Kdo torej zaupa dosedanjim tržaškim poroti? Edino-le pristaši italijansko-liberalne stranke. Mi pa mislimo, da porota ni tu samo za italijanske liberalce, temveč za celokupno prebivalstvo.

„Kam naj se napišejo stroški?“

To je vprašanje, ki ne da mirovati „Piccolovim“ ljudem, tistim namreč, ki jim nikakor ne gre v glavo, da bi smel kedaj zasesti kak Slovenec ali Hrvat mesto na tržaški porotniški klopi, in ki vsled tega z vso grozo in z vsem strahom vprašujejo, kam naj vendar sedaj zapišejo na deželnem sodišču potne stroške, ki so jih morali izplačati izventržaškim porotnikom, ki so se vrnili domov, ne da bi bili imeli kaj opraviti kot porotniki!

No, če jih tako zelo skrbi ta stvar, mi bi jim že povedali, kam bi jim mi napisali one stroške, namreč nikjer na sodišču, temveč po hrbtu gotovih kričavev in hujšavev, ki jim pač ni za pravično in smotreno poslovanje porote, temveč edino le za hujškanje proti vsemu, kar le malo diši po slovenskem ali hrvaškem. In „pod kakšnim naslovom?“ Pod naslovom: „za brezsravno potvarjanje resnice.“

Namreč pogledajte jih le te poštenjake v „Piccolu“, na kak način vam poročajo o odgoditvi porotnih obravnav. Pravi namreč „Piccolo“, da so v ponedeljek ob 9. dopoldne bili zbrani na deželnem sodišču skoraj vsi porotniki, in to je tudi edina resnica od vsega, kar je povedal že naprej. Laž je namreč, da je minilo četrte ure, minilo pol ure, pa da ni bilo videti niti predsednika niti kakaga sodnika. In naravnost nesramna laž je, da je šele sluga Dušnik potem pojasnil v italijanščini in slovenščini porotnikom, da je porotno zasedanje odgodeno, ko je vendar edino le resnica, da je predsednik deželnega sodišča, višjsodni svetnik Milovčič dal točno ob 9. poklicati porotnike v posvetovalnico in jim je on sam tam naznanil, da je porotno zasedanje odgodeno v smislu odloka višjega dež. sodišča in da se mora vsled neke majhne napake pri sestavi porotniške liste napraviti nova porotniška lista. Torej laž na laž.

Ne vemo pa, kaj bi rekli na ono nadaljnje ogabno sramotjenje slovenskih in hrvaških porotnikov v „Piccolu“, ki se celo norčuje, češ, da sta dva porotnika nosila „delle magnifiche trombe“, da jih je bilo celo nekaj tam s Kastavskega ali Vološčanskega, da je eden nosil celo uhan.

Vprašamo se tu le, odkod je neki „Piccolo“ dobil to poročilo? Odkod drugod, kakor od kakega italijanskega porotnika, kajti „Piccolovega“ poročevalca ni bilo navzočega. Tako torej, taki so ti gospodje, ki naj potem sodijo nepristransko, kateri naj odločujejo celo o življenju in smrti, ljudje, ki na tak nesramen način smešijo ljudi, poštenjake, katerih en sam nohet je več vreden in bolj pošten, kakor pa vsi „Piccolovi“ pristaši in podpihovanci od nog do glave. Pa naj bi jih potem človek ne pograbil za ušesa!

Ne bomo se prepirali o tem, da so imeli zunanji porotniki pravico zahtevati potnino ali ne, to je stvar sodne uprave, in če jim je izplačala njihove stroške, je to najboljše znamenje, da so imeli pravico za to, kajti kedaj je še kdo dobil le vinar na sodišču, ne da bi bil moral dokazati, da ima pravico do njega!

Ker pa je hotel „Piccolo“ svojemu triumfalnemu viku in kriku nad „italijansko zmago“ povodom odgoditve porotnega zasedanja priključiti tudi celo vrsto laži in nesramnosti na slovenske in hrvaške porotnike, mu povemo popolnoma odkrito, da še ni vseh dni konec in da naj je le pripravljena na to, da ga čaka v tej skupni zadevi, po vsem tem zmagovalnem vrisku vendarle še, pa naj že bo kastavska ali vološčanska, na vsak način pa kar najbolj magnifica tromba!

Zavrelo je!

Iz tržaško-slovenskih krogov nam pišejo: Še nikdar ni med tržaškimi Slovani izbruhnulo tako silno kakor dne 4. t. m., ko se je raznesla po mestu vest, da je Lahonom zopet enkrat uspelo — pa bilo tudi za kratek čas — potlačiti slovenske pravice! Odkar obstoji v Avstriji porota, smo mi primorski Slovani ječali pod neznožno težo laških porotnikov, ki so nas sodili, ne da bi nas bili razumeli.

Oddahnili smo se, ko smo doznali, da se je stvar porote izboljšala in da bo Slovani odsej sodili le človek, ali ljudje, ki bodo nesrečnika vsaj razumeli. Nam ni bilo na tem, da bodo Slovane sodili Slovani, pač pa le zato, da bodo Slovane sodili ljudje, ki razumejo jezik onega, ki sedi na zatožni klopi in ki je bil do sedaj čisto obsojen le zato, ker ga porotniki niso razumeli.

Kakor strela iz jasnega neba pa je meščanstvo, kakor gotovo tudi prebivalstvo dežele, spadajoče pod to deželno sodnijo, zadela vest, da se je lahonskim zagrizencem posrečilo zopet enkrat poteptati pravico in

uničiti ukrepe onih, ki so nam bili po zakonu pravični in ki so bili že odpravili polstolletne krivice! Dne 4. t. m. nisi slišal med našim ljudstvom, intelligentnim in nižjim drugima, nego proklinjanje krivične „prave“, ki nas je tlačila in ki nas hoče s pomočjo zlobnozvitih in zavratnih baronov tlačiti še nadalje. Edina tolažba našim masam je slučaj, da imamo izvrstno in energično vodstvo, ki gotovo stori vse možno, da se takoj zopet odpravijo krivice, storjene po osebah, ki so in so nam bile vedno do skrajnosti sovražne.

Pričakujemo, da se na Dunaju pridruži našim zastopnikom vsi slovanski zastopniki, ter z vso energijo zahtevajo od nemških ministrov, da vsaj spoštujejo zakone in jih ne kršijo na ljubo tržaški lahonski odvetniški kamori. Naše mase naj bodo prepričane, da se stori vse možno, ter ukrene vse potrebno proti krivici, ki nam je bila storjena te dni. Zaupajmo našemu vodstvu popolnoma in je podpirajmo, a vodstvo samo prosimo, da nas obvešča o korakih in uspehih, ki jih je storilo, oziroma dosegle.

Popravek. V našem včerajšnjem poročilu pod tem naslovom treba čitati zadnji stavek uvodnega članka: Umeje se zato da začnejo naši poslanci neizprosno boj, ter store vse, da pripomorejo kršenemu zakonu do veljave, ker, kam pridemo, ako se zavleče v sodne dvorane politiko italijanskih odvetnikov, ako bo nadsodišče izdajalo sklepe, ki jih sugerirajo italijanski odvetniki.

Državni zbor.

Situacijsko poročilo.

DUNAJ 5. (Izv.) Številno obiskana zbornica je danes pričela svoje pomladansko zasedanje z debato o poročilih draginjskega odseka glede kartelov. Po sedanjem razpoloženju zbornice bo debata trajala ves teden. Vsa debata je monotona, ker v parlamentu ni sedaj posebnega zanimanja za kartelno vprašanje, tembolj živahno pa parlamentarni krogi diskutirajo sedanjo ogrsko krizo, ki skuša tudi avstrijski politični položaj nevarno komplicirati.

Med poslanci vzbuja mnogo pozornosti novoizvoljeni načelnik „Poljskega kola“ dr. Leo, ki bo, kakor njegovi predniki, še nadaljeval tradicionalno poljsko politiko. Da je skupni finančni minister dr. vitez Bilinski med vsemi poslanci jako priljubljena oseba, je dokazal danes, ko se je poslavljaj od svojih parlamentarnih tovarišev. Konferiral je tudi z ministri, osebno se je poslovil od predsednika zbornice dr. Sylvestra, ki mu je obenem naznanil, da odlaga svoj državnozbornski mandat.

Vlada je danes vložila celo vrsto novih predlog.

Sledi naj kratko poročilo o seji:

Predsednik dr. Sylvestr se v svojem otvoritvenem govoru najprej spominja umrlega soc. dem. posl. Rieseja ter omenja poroko v cesarski hiši in demantno poroko nadvojvode Rainerja in se spominja rajnega grofa Aehrenthala. Poslanec Schrafl in tov. so vložili glede dogodkov na Ogrskem interpelacijo, v kateri izjavljajo, da je avstrijsko prebivalstvo razburjeno in ogorčeno, ker hočejo Ogrji zopet prikrajšati pravice krone in izpodkopati temelje skpne armade. Poslanci Rybar, Mandić, Gregorin, Spinčić in tov. so vložili interpelacijo glede kršitve nagodbe med Ogrsko in Hrvaško, ki jo Ogrji neoprestano kršijo; poslanec Rybar in tovariši so vložili tudi interpelacijo v zadevi porotne liste v Trstu.

V današnji seji je vlada predložila več zakonskih predlog, med njimi službeno pragmatiko za državne učitelje in profesorje. Poročilo glede poštne pogodbe, z družbama „Dalmatla“ in „Lloyd“. Kontrolna komisija državnega dolga je poročala o tozadevni Weisskirchnerjevi transakciji, to je o onem zloglasnem nakupu 3000 delnic južno-nemške podonavske paroplovne družbe. Nato je bila seja zaključena, da so se mogli govoriki vpsati k debati o teh poročilih. — Ko je bila seja zopet odprta, je prišlo na vrsto kartelno vprašanje, draginja premoga in obdačenje žganja. Govorili so samo določeni poročevalci.

V klubskih dvoranah je bilo danes živahno gibanje. Klubi so razpravljali o sedanjem političnem položaju in o taktiki napram brambni reformi. Parlamentarna komisija „Enotnega češkega kluba“, oba jugoslovanska kluba, nemška-narodna zveza in poljski klub so imeli obširne politične debate.

Enotni češki klub.

Parlamentarna komisija je imela popoldne sejo, v kateri se je debatiralo glede klubove skupne taktike napram brambnim predlogom vlade ter o kartelnem vprašanju. — Debata je bila prekinjena, jutri se nadaljuje.

Pred sejo parlamentarne komisije so se sestale razne frakcije, nar. socialci, neodvisni (Masaryk, Stransky) in češki agrarci na posebne seje. Narodni socialci in neodvisni

z vso energijo zahtevajo, da češka delegacija preide v ostro opozicijo proti vladi.

Dr. Fiedler in Stürgkh.

PRAGA 5. (Izv.) „Narodnim Listom“ poročajo z Dunaja, da je imel predsednik „Enotnega češkega kluba“ dr. Fiedler daljše konference z min. preds. grofom Stürgkhom.

Interpelaciji hrvatsko-slovenskega kluba.

DUNAJ 5. Na današnji seji hrvatsko-slovenskega kluba je bilo sklenjeno staviti na vladu pred vsem sledeča vprašanja: 1) Kaj je s paktom med ogrsko vlado in Košutovo stranko? 2) Kaj namerava avstrijska vlada ukreniti, da bodo zaščiteni obrambna zmoglost monarhije in posebni interesi monarhije?

Interpelaciji je klubov predsednik dr. Šusteršič izročil predsedstvu zbornice.

Ogrsko-hrvatski parlament.

BUDIMPEŠTA 5. V zbornici poslancev še je tudi danes nadaljevala obstrukcija.

Khuen demisionira? Auffenberg odstopi?

DUNAJ 5. (Izv.) V ogrskih političnih krogih smatrajo demisijo Khuen-Hedervaryjevega kabineta za gotovo stvar. Današnji ogrski ministerski svet v Budimpešti je sklenil, da je solidaren z ministerskim predsednikom glede njegovega stališča v vprašanju brambne reforme. Jutri pride Khuen-Hedervary na Dunaj ter poda cesarju odstavko celega kabineta. Politični krogi obenem zatrjujejo, da se jutri cesar še definitivno ne odloči o demisiji.

Pa tudi stališče vojnega ministra Auffenberga, ki zagovarja pred vsem ideje prestolonaslednika, je zelo omajano in je njegova demisija neizogibna. Zlasti vlada v ogrskih političnih krogih proti ministru Auffenbergu napeto razpoloženje in ni pričakovati, da bo Auffenberg mogel nastopiti pred bližnjo ogrsko delegacijo.

Cesar.

DUNAJ 5. (Izv.) Dobropoučeni dvorni krogi zatrjujejo, da pride cesar Fran Josip okoli 23. maja v Ischl in ostane tam štiri mesece.

Prihod nemškega cesarja na Dunaj.

DUNAJ 5. „Fremdenblatt“ poroča da pride nemški cesar na Dunaj dne 23. marca zjutraj, ter ostane tukaj do večera. Z Dunaja se cesar odpelje v Benetke.

Štrajk hrvatskih gimnazijcev na Sušaku.

REKA 5. Učenci hrvatske gimnazije na Sušaku štrajkajo od 11. ure naprej, ker je bil aretiran eden njihovih kolegov povodom zadnjih vladnih sovražnih demonstracij. Dijaki so napravili na hodniku špalir, da bi za branili profesorjem vohod v razrede. Ravnatelj je telefonično pozval orožništvo. Prišlo je 30 orožnikov, da preprečijo nemire. Sedem dijakov je bilo aretiranih.

Krvali volilnega gibanja na Dunaju.

DUNAJ 5. (Izv.) Danes je stopilo volilno gibanje za občinske volitve v stadij pouličnih pobojev. Naprednjaki so priredili v t. zv. „cvetlični dvorani“ volilni shod, na katerega so prišli tudi krščanskosocialni razgrajaci. Prišlo je do krvavih pretepov med temi in naprednjaki. Na ulici so kršč.-socialci z brahijalno silo napadli svobodomiselnega drž. poslanca pisatelja Zenkerja ter ga za njegove dolge lase vlekli po ulici. Brcali so ga z nogami in trebuh. Policija je morala posredovati ter je več razgrajacev aretirala.

Stavka premogarjev na Angleškem.

Posledice stavke.

LONDON 5. V siromašnejših delih Londona so že začeli dražiti živila. Pričuje se splošno podraženje kruha. Železniški promet je bil že znatno skrčen. V Manchesteru je bil včeraj železniški promet zmanjšan za 720 vlakov. Družba North-Eastern je pustila včeraj voziti 530 voz manje kakor navadno.

Transportni delavci tudi solidarni.

LONDON 5. Zveza transportnih delavcev je na današnjem številno obiskanem shodu protestirala proti postopanju lastnikov rudokopov in se izjavila solidarno z organizacijo premogarjev.

Angleški železničarji solidarni s premogarji.

LONDON 5. V predmestju Scheffieldsu je bil včeraj zvečer impozanten shod železničarjev, na katerem so sklenili, da je njih organizacija solidarna s premogarsko in da bo z vsemi sredstvi podpirala njih boj za uvedbo minimalne mezd. V pristaniščih so odpušteni nakladalci premoga in težaki. Železnice so znatno zmanjšale svoj obrat.

LONDON 5. Vsled štrajka premogokopov je ustavljen obrat paroplovne črte Folkestone-Boulogne.

Konec stavke?

LONDON 5. (Izv.) Vodja socialistov Hardy je izjavil, da bo stavka rudarjev končana tekom tega tedna ali začetkom prihodnjega.

Italijansko-turška vojna

Obstreljevanje Dardanel?

CARIGRAD 5. (Izv.) Po dobrih informacijah turška vlada pričakuje vsak trenutek obstreljevanja Dardanel od strani italijanskega bojnega ladjevja.

Zavarovanje Dardanel.

CARIGRAD 5. (Izv.) Turška vlada je poslala okrožnico, v kateri prepoveduje ponočno vožnjo skozi Dardanele.

Odhod 97. pešpolka iz Trsta.

Včeraj popoldne je odhajal iz Trsta domači pešpolk št. 97, ki je bil že celih 15 let nastanjen v Trstu, v svojem nabornem okraju. Kaj je dal povod premestitvi 97. polka, kateremu daje moštvo cela Primorska in še notranjski del Kranjske, ne bomo preiskovali, niti nočemo ugihati, kako to, da pride na njegovo mesto polk, katerega moštvo nima niti pojma o obeh deželnih jezikih v Trstu, stvar je po ukrepu vojaške uprave gotova: en bataljon našega domačega pešpolka je odšel v Karlovec, dva bataljona pa v Belovar, v Trst pa pridejo trije bataljoni budišepeštanskega polka št. 32. V Trstu ostane od domačega polka le eden bataljon in sicer tretji.

Odhod treh bataljonov 97. polka se je izvršil v dveh oddelkih: ob 1. popoldne se je odpeljal z vlakom južne železnice preko St. Petra do Reke in od tamkaj z ogrsko državno železnico do Karlovca četrti bataljon, ob 3. uri 25 min. pa prvi in drugi bataljon s posebnim vlakom južne železnice preko Zagreba v Belovar.

Točno popoldne je nastopil četrti bataljon pod poveljstvom stotnika Herda pred vojašnico na Vojašničnem trgu s čelom proti vojašnici. Redarstvo je zastražilo velikanski četverkot od postajališča openske železnice tja do kavarne Fabris, okrog katerega se je nabrala velilkanska množica ljudi. Bataljon sta si ogledala generalmajor Kraus in podadmiral Cohen, godba bosanskega polka je zasvirala „k molitvi“ in nato cesarsko himno, in bataljon je odkorakal, spremljan po velikanski množici občinstva na južni kolodvor.

Enak prizor, toda mogoče svečanejši, se je ponovil potem ob 2. popoldne. Množica ljudstva, ki je obkroževala zastraženi četverkot je bila še mnogo večja, kakor popoldne, gotovo tisoče broječa, a pred vhomom v vojašnico je bila zbrana vsa sila častništva in odličnega občinstva. S svojo lastno godbo na čelu sta prikoralaka oba bataljona na trg in sta zavzela v dvostopu celo dolžino trga. Bataljonoma je poveljeval polkovnik in polkovni poveljnik Knopp pl. Kvidewald, prvemu bataljonu major Urban, drugemu pa major Goglia.

V tem so prispeli pred vojašnico razni dostojanstveniki, med njimi namestnik knez Hohenlohe z namestništvem podpredsednikom grofom Attemsom, škof dr. Karln, mestni župan dr. Valerio, poštni ravnatelj Pattay, zastopniki sodne in drugih c. kr. oblasti ter drugih odličnjakov. Polkovni štab in neuvrščeni častniki so zavzeli mesto na levem križu.

Po običajnih javitvah kakor popoldne je godba zopet zasvirala „k molitvi“ in potem „cesarsko“, nakar se je polkovnik poslovil od zastopnikov oblasti, vojaštvo pa stopilo v štristope, da odkoraka na kolodvor. Na čelu koloni so korakali zastopniki oblasti in drugi odličnjaki, potem polkovna godba častniki in končno oba bataljona.

Ob južnem kolodvoru sta nato bataljona defilirala mimo generalov in zastopnikov oblasti, potem pa se porazvrstila pred pripravljenim vlakom. Izprva redarstvo ni dovoljevalo vstopa v kolodvorske prostore, nekateri redarji so bili celo skrajno brezobzirni napram častnikom in jim zabranjevali vohod, pozneje pa je moglo k vlakom tudi drugo občinstvo.

Pripomnimo naj tu, da se je uprava južne železnice izkazala napram vojaštvu precej obzirna, kajti dala je pri obeh vlakih za vse vojaštvo izključno le osebne vozove, za častnike in podčastnike pa vozove drugega razreda.

Ob 3. uri 25 minut se je začel vlak pomikati. Tu je pač bilo potem pozdravljenja in mahanja z rokami in robci, a v marsikaterem očesu, zlasti ženskam, so se celo pokazale solze. No pa saj je bilo navzočih toliko mater, tet, sestra, sestričen in drugih dragih, da se temu ni čuditi. Pokazalo pa se je tudi tu, da je odhajajoče vojaštvo v resnici naše domače, kajti iz železniških voz je donela slovenska pesem in živlo-klici vojaštva, ki je ostalo tu in onega, ki se je odvažalo, so potopili vse druge poslovilne klice.

Četrti bataljon dospe v Karlovec danes popoldne ob 3. uri 25 minut, prvi in drugi bataljon pa v Belovar jutri zjutraj ob 6. uri 10 min., oz. 7. uri 10 min., ker morata voziti od Krizevcev dalje dva vlaka. Z vlakom ob 1. pop. se je odpeljalo 7 častnikov in 265 mož, ob 3. uri 25 min. pa 32 častnikov in 625 mož. Vlak je štel 41 voz.

Večina domačega 97. pešpolka je torej odšla, ostal je tu torej samo eden bataljon.

Ako pogledamo nazaj v leta, odkar je bil polk nastanjen v Trstu, moramo reči, da je bil polk i zato, ker je bil domač, pa i zato, ker se je vedno ponašal dostojno, v Trstu res priljubljen in da je odšel ž njim iz Trsta kos Trsta samega, in ne moremo si kaj, da bi mu ne želeli med bratskim hrvaškim narodom enake priljubljenosti, kakor jo je užival na svojih domačih tleh.

O novem polku 32., ki pride na njegovo mesto, ne moremo reči ničesar, ker ga ne poznamo, želimo pa in pričakujemo, da bo znal spošтовati zemljo in ljudstvo svojega novega bivaličja, da bo vedel in znal vselej in povsod tu, da so tla, na katera stopi, tudi slovenska in da je ljudstvo, med katero pride, tudi slovensko!

Domače vesti.

Umrli je nenadoma v Bazovici ga. Zofija Velt, vdova po finančnem oficijalu. Pokojnica je dolgo trpela na srčni napaki, a v ponedeljek zvečer jo je zadela kap in čez par ur je izdihnila svojo blago dušo. Ga. Veltova je bila v vseh strokah temeljito izobražena žena in pomeni njena smrt i za svoje i za druga veliko izgubo, kajti pomagala je rada vsakomur, zlasti pa ubožcem, katerim je plačevala i zdravila i zdravila. Marsikomu je bila prava mati s svojimi nasveti in nauki. S pokojnim pesnikom Gregorčičem je bila velika prijateljica. Bazovica jo ohrani gotovo v najlepšem spominu. Naj počiva v miru!

Pogreb se bo vršil danes popoldne ob 5. uri.

Komodnost gospoda sodnega svetnika. Včeraj smo imeli redno srečo, da smo občudovali velike zmoglosti imenitnega gospoda deželnega svetnika Lazzareschia, ki je dika in ponos il. (slovenskega, hm!) senata tržaškega deželnega sodišča. Kako milodonec — bomi hrvatsko-nemško-italijansko-slovenščino ta Salamon! Pravi škandal je poslušati njegove slovenske improvizacije. Mi se pritožujemo na to, da je pri tržaških sodiščih premalo sodnikov, ki bi mogli uradovati v slovenskem jeziku. Ali do danes ni bilo slišati javnega glasu proti barbarski slovenščini tega modrijana v il. senatu, ki je naravnost smešen, če sprejme govorje tri slovenske besede. Ta naša malomarnost ni na mestu! Če nas more zadovoljiti uradovanje v taki slovenščini, potem bi bilo najboljšje, da se sploh odpovemo borbi na dosego enakopravnosti svojega jezika pri tržaških sodiščih. To naj si zapomnimo in bodimo — dosledni!

Ali včeraj me je kar presenetila tudi hladna kri gospoda svetnika. Žalibog ne poznam SS avstrijskega civilnega pravnega reda, vendar mi je bilo čudno postopanje gospoda svetnika pri izvrševanju prvih narokov. Gospod svetnik je komodno sedel, okoli njega so se zbrali odvetniki, ki pač poznajo šege raznih sodnikov, zunaj na hodniku pa je čakala cela turma ljudi, da jih pokličejo pred sodnika. Ali g. svetnik se ne mara potruditi do hodnika? on pokliče stranke le eden, ali dvakrat sedeč na svoji kuralski stolici in kdor se mu takoj ne odzove, je kontumaciran e basta. Zgodilo se je pa včeraj, da je gospod svetnik kontumaciral na ta komodni način nekega Kariža, ki je na hodniku čakal od 8.30 zjutraj. Ko je bila skoraj deseta, predzvali se je Kariž vstopiti v dvorano, a g. svetnik ga je takoj zavrnil, češ, da je — kontumaciran.

„Gospod svetnik, niti me niste klicali; čakam vaš glas že od 8.30 ...“

— „Neč, ja sam klicat dva put e v niste bila tukaj, je kontumacija!“

Seje na protest nekega navzočega gospoda se je g. svetnik udal in mislim da je la prekomodna „kontumacija“ šla v dim.

Vprašamo ponižno: Ali smemo pričakovati, da se ti škandalčki o dpravijo?

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca februarja 1912. l. primanjkljaja K 13.392.23. Osi črtniki nabiralnikov, podružnice in vsi drugi nabiralniki

Politično društvo „Edinost“

sklepuje

za nedeljo dne 10. marca 1912

ob 10. uri predpoludne

JAVEN SHOD

ki se vrši

v veliki dvorani „Narodnega doma“.

DNEVNI RED:

Naše zahteve glede sestave tržaške porote.

Ozirom na veliko važnost predmeta ujudno vabi k obilni udeležbi

ODBOR

polit. društva „Edinost“.

Dober tek!

Imamo zdrav želodec in nas ne tišči kroglice z zn. Elsakroglice. Povemo prebavljanje. 6 škatlic franko 4 krone.

Imamo zdrav želodec in nas ne tišči v želsden, ni mamo več bolečin, odkar rabimo Fellerjeve odvajajoče Rhabarber Vam iz lastne izkušnje, poskusite jih tudi Vi, uredijo odvajanje in pospešujejo izdelo vatelj lekarnar E. V. Feiler, Stubica, Elsatrg št. 264 (Hrvatsko).

ne pozabite prekoristne družbe. Nabrani denar iz nabiralnikov se naj redno vsaki ali pa vsaki drugi mesec sproti pošilja družbi, isto tako naj svoje prispevke podružnice pošiljajo sproti CMD. Ako družba ne bode dobivala večjih prispevkov, tudi ne bo mogla vsem zahtevam ustreči, ter bodo prisiljena vsled tega pri raznih napravah štediti, razne prošnje pa odklanjati.

Protestni shod. V protest proti krivici, ki se je ne le nam Slovincem in Hrvatom, bivalo v okrožju tržaške deželne sodnije, temveč tudi zakonu samemu dogodila vsled uničenja porotne liste, v katero so bili sprejeti tudi Slovenci in Hrvati, je politično društvo „Edinost“ sklenilo, da skliče za nedeljo, dne 10. t. m. ob 10. uri predpoludne v „Narodni dom“ javni shod, na katerem bo našemu ljudstvu dana prilika, da dvigne glasen protest proti umešavanju politike v sodne dvorane.

Spuščanje II. dreadnoughta v morje. — Kakor znano, bo slovesno spuščanje II. dreadnoughta „Tegethoff“ v morje dne 21. t. m. dopoldne ob 10. Vstop k tozadevnim slovesnostim bo dovoljen samo onim osebam, ki se bodo zamogle izkazati z numeriranimi in na njih ime se glasečimi vstopnicami.

Tržaška podr. Slov. plan. društva vabi vse cenjene člane in prijatelje na popoldanski družinski izlet, ki se vrši v nedeljo dne 10. marca v smeri: Boršt-Jezero-Bazovica. Vspored: Odhod iz Trsta peš ali z vlakom drž. žel. ob 2. uri 14. min. do Boršta. Pod postajo v Borštu sestane, potem odhod na Jezero-Bazovico (odmor) in preko Lonjerja ali Padrič povrat v Trst. — V slučaju neugodnega vremena se preloži izlet na nedeljo 17. marca.

VII. redni letni občni zbor „Učit. društva za Trst in okolico v Trstu“ je bil v nedeljo 3. marca ob 9^{1/2} predp. v slov. trg. šoli v Trstu. Navzočih je bilo 77 članov-ic. Tov. predsednik prisrčno pozdravi vse navzoče in odpravi zborovanje z željo, da bi „naše delo imelo vseh“. Iz poročila tajnika posnemljemo, da ima društvo 113 pravih in 9 podpornih članov. Koncem poročila, ki je bilo z odobranjem in brez ugovora sprejeto, se je izrazila posebna zahvala domačemu dnevniku „Edinost“ in stanovskemu glasilu „Tovarišu“, ki sta nas vedno in vsestransko podpirala. Iz poročila zapisničarice soc. odseka posnemamo, da je deloval v prosep in korist članstva, šolstva in Slovenstva sploh. Iz poročila blagajničarke je razvidno, da je društvo imelo vsega skupaj 970.81 K dohodkov, 722.73 K stroškov; prebitka torej 248.08 K. — Poročilo knjižničarja nam kaže, da imamo poleg lastne, tudi že 12 šolarskih knjižnic. Omeniti je tu velikodušne podpore: trž. posojilnica in hranilnica 100 K, Jadranska banka 50 K in neimenovan rodoljub 50 K. — Poročilo pevovodje nam kaže, da v Trstu, kjer je toliko raznih pevskih društev težko vspeva zbor, ki nima svojih lastnih prostorov v ta namen. — Pred odločitvijo prispevka za leto 1912 se je oglašil načelnik soc. odseka in predlagal nekatere notranje spremembe, ki so bile tudi sprejete.

Pri volitvi so bili z vslikom in soglasno izvoljeni: predsednik: Ferluga Štefan; odborniki: Daneu Ivan, Dimnik Ivan, Fonda Fran, Hočevnar Pavla, Martelanc Amalija, Merhar dr. Ivan, Ribičič Josip, Sabadin Iva, Scheimer Ana, Subotič Katica; pevovodja: Adamič Emil; namestniki: Čok Amalija, Križman Nazarij in Vatovec Josipina; pregl. rač.: Goli Roza in Starec Ferdo; razsodišče: Pakiz Antonija, Pertot Josip in Valentič Anton; v socialne odseke pa ti le člani: Bolle Viktorija, Betriani Teodor, Čok Andrej, Čok Jožef, Gregorič Marica, Hartmann Malka, Kuret Marija, Krašević Ivan, Košir Valerija, Marinček Fran, Sosič Edvard in Švagel Ana.

Pri raznih predlogih sklene se od tovariših predlagane sklepe vsestransko podpirati.

Ko se je še sklenilo, da se nameravani poučni izve v ogled odloži na mesec maj, ter da se bo o spremembi pravil „Zaveze“ in volitvi delegatov razpravljalo na posebnem sestanku koncem marca, je predsednik ob 12^{1/2} zaključil toli krasno uspelo zborovanje.

Naše gledališče.

V nedeljo proslavi g. režiser Leo Dragutinovič skupaj s soprogo g. Dragutinovičovo svojo benefico z vpriporitvijo glasovite igre

SHERLOCK HOLMES.

G. režiser Dragutinovič si je v dveh letih svojega bivanja v Trstu stekel neveljive zasluge za napredek našega gledališča. V kritičnem času je prevzel direktno artistsko vodstvo gledališča in posvetil je vse svoje veliko strokovno znanje, svojo gledališko izkušnost in žilavo energijo, da pripomore dvigniti naš oder do one višine, k kateri stremimo. Dve minoli leti velikih uspehov govorita jasno, da trud vseh gledaliških faktorjev, med katerimi zavzema g. Dragutinovič najodličnejše mesto, ni bil zaman. Pomislimo le na to, kar je na pr. nu-

nilo gledališče v zadnjih tednih: dramo „Papa Ekscelesca“ in opereto „Jesenski manevri“, in na to kar je bilo še tako skromno pred dvema letoma. Kako razdalje! In kak napredek še nas čaka! Zato je dolžnost vsakogar, ki ljubi naše domače gledališče, da prihliti v nedeljo v gledališče in s tem pokaže, da znamo biti hvaležni onim, ki so nam pripomogli h kulturnem napredku.

Tržaška mala kronika.

d. — **Osebna vest.** Včeraj zjutraj je dospel v Trst princ Filip saško-koburško-gotski in se je nastanil v hotelu „Excelsior“.

d. — **Imenovanje.** Provizorični tajnik pri primorski finančni prokuraturi v Trstu, dr. Fran P u p a c h e r je imenovan za okrajnega sodnika in predstojnika okrajnega sodišča v Ormožu na Štajerskem.

d. — **Zabavna vožnja s „Thalio“.** Včeraj dopoldne ob 11. je odplul iz Trsta Lloydov zabavni parnik „Thalia“ z 91 potniki na krovu. To je tretja letošnja zabavna vožnja, ki gre do Genove. „Thalia“ se vrne v Trst dne 17. marca.

d. — **„Ne v Ameriko!“** Tako se vedno bere v bukvah Družbe sv. Mohorja, na katere pa najbrž ni naročen delavec državne železnice Josip Licker, kajti sicer bi prav gotovo ne bil šel v tržaško krčmo, ki nosi mnogoobetajoči naslov „Ai due antich Americani“, kjer mu je prav „po amerikanško“ zmanjkala iz žepa denarnica, v kateri je imel 64 K, zraven pa še srebrna ura in pa zlat prstan, vse skupaj vredno 20 K. Mož je bil celo tako nepreviden, da se je zabaval v gostilni z neko „amerikanko“, o kateri se najbrž ne more reči, da bi bila najčistejša na duši in telesu.

Okradenec je pač kmalu občutil, da mu manjka denar in ura in prstan, in aretiranih je bilo nato tudi več oseb, ki so se nahajale tedaj v gostilni, moških in ženskih, toda tudi najnatančnejša preiskava ni dognala nič sumljivega, vsled česar so zopet izpustili vse aretirance. S 64 kronami se sicer ne pride v Ameriko, a nam se zdi, da Licker odslej ne pojde tudi z eno v žepu več niti samo k „dvema starima Amerikančema“.

d. — **V našem lepem starem mestu** nosi več ulic svetniška imena, a te ulice so vse kaj drugega kakor svetniške, kvečjemu da se tu prav posebno časti gotovim pristnim tržaškim patrijotom najljubši „svetnik“, če ne „bog“, ki se mu pravi — „pobasaj“. To posebno malikovalstvo je tudi okusil v svojem — žepu neki Vincenc K., ko je segel vanj in našel, da ni nič našel v njem, dočim je prej dal noter denarnico s 30 K. Pač nekoliko bridka taka skušnja.

d. — **Kolo, ki so mu zrastle noge.** V ulici Fabio Severo št. 8. stanuje neki Luigi Gregorat, ki je imel na hodniku v svojem stanovanju shranjeno kolo tvrde Puch. — Mož se je zelo začudil, ko je opazil, da je kolo kar naenkrat izginilo s hodnika, ž njim vred pa tudi ključ od hišnih vrat. Kolo je vredno 120 K.

d. — **Proti gostilničarki.** Anton Dodic, 30 let star težak, stanujoč v Škorklji št. 4340, doma iz Vodnjana, je mož precej hudo razburiljive narave, posebno pa še tedaj, če nekoliko pregloboko pogleda v vrč rujnega dalmatince. Ker se pa to dogaja prav rado in še pogostem, posebno pa ob

Zelo koristno

je, ako se pri otrocih vedno rabi Scottova emulzija. Malčki radi jemljejo gosti izdelek, večkrat tako radi, da ga sami zahtevajo.

SCOTT-ova emulzija

je jako izborna sredstvo proti kašlju

in mogočno varstvo proti pogostemu prehlajenju malih malčkov.

Pri nakupu naj se izrecno zahteva Scottova emulzija znamka „SCOTT“, ki je 35 let upeljana, jamči za uspeh in učinek.

Cena originalni steklenici 2 K 50 vin. — Dobiva se v vseh lekarnah.

Cigaretni papir in
cigaretne stročnice
ABADIE
PARIZ
Dobe se v vseh trafikah

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je sinoči ob 11. uri, v 54. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspala naša premila in nepozabna

ZOFIJA WELT

Pogreb drage pokojnice bo jutri, v sredo 6. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Bazovici.

Pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

BAZOVICA, dne 5. marca 1912.

ŽALUJOČI OSTALI.

9 žrebanj na leto

s sledečimi glavnimi dobitki in sicer:

2 po lir 30.000 in 15.000, 1 po frkov 100.000, 75.000, in 20.000 ter K 30.000 in 20.000

nudi, poleg mnogih postranskih visokih dobitkov, naslednja priporočljiva skupina:

1 srečka ital rudečega | 1 srbska drž. srečka | 1 srečka dobrega srca

križa iz l. 1885 | iz l. 1888 | (Jósziv) iz l. 1888.

Prepuščamo to skupino srečk proti gotovini po dnevnem tečaju ali pa na

50 mesečnih obrokov po K 3.50

s popolno igralno pravico, na podlagi zakonito izstavljene prodajne listine, takoj po vpla-

čilu prvega obroka. — Nadaljne obroke se vplačuje potom poštini položnic. — Izkaz

vseh drugih skupin ali posameznih srečk pošlje na zahtevo

Narodna posojilnica in hranilnica

v Trstu, ul. Caserma št. 17, pritličje.

Dr. Pečnik

(PETSCHNIGG)

Trst, via S. Caterina št. 1

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni: 8 — 9 & 2 — 3 in specializist za kožne in — vodne (spolne) bolezni: 11 1/2 — 1. —

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pečene kave.

POZOR!! 50.000 parov čevljev!

4 pari čevljev za samo 7 k 50 st.

Radi plačilne zaostalosti več velikih tvornosti mi je bilo ponudeno, naj prodam veliko zalogo čevljev globoko pod proizvodno ceno. Zato prodam vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev, ranje rujava ali črna galonirano, s predniki in močno močnimi podplati, zelo elegantna, najnovjša fasona. Velikost po številki. Vsi 4 pari stanejo samo 7 K 50.

Pošiljatev po povzetju

H. SPINGARN, ekspert čevljev

Krakovo št. 240.

Sme se zamenjati in se vrne denar.

Pozor Slovenci!

Nov veliki dohod moških, deških in otroških oblek za poletje. Velikanski izbor blaga za obleke po meri po cenah brez konkurence v dobroznani trgovini

„ALLA CITTA' DI TRIESTE“

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrence)

Obleke za moške iz blaga od K 13—48

Obleke „ „ platna „ 4—18

Obleke za dečke iz blaga od K 10—28

Obleke „ „ platna „ 6—12

Velik izbor oblek za otroke od K 2.14—14.

Zaloga hlač, srajc, delavskih srajc itd. itd.

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrence)

Dr. Fran Korsano

Specialist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj

240

AMBULATORIJ

v TRSTU, v ulici San Nicolò št. 9 (nad

Jadransko banko).

Sprejema od 12. do 1. in 5.1/2 do 6.1/2 pop

Stalni krajevni agenti

zmožni nem-

ščine se

sprejmejo ali pa nastanijo s stalno plačo za proda-

janje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. — Ponudbe

pod „Merkur“, Brno Neugasse 20. 244

Dobroznana tvrdka manufakturnega blaga

Trst, ul. Nuova 36-38

vogal ul. S. Lazzaro

M. AITE

Trst, ul. Nuova 36-38

vogal ul. S. Lazzaro

opozarja in prijateljsko priporoča svojim cenjenim odjemalcem in slavnemu občinstvu, naj nihče, ki ima nakupiti manufakturnega blaga v svojo lastno korist ne opuste prilike ter obiščejo velikanske zaloge od goraj imenovane tvrdke; kjer se dobiva vedno največja izbira vsakovrstnih manufaktur, za jesen in zimo, in sicer: Blago (štoffe) za ženske in moške obleke, barhenta (fuštanja) belega barvanega, volnene odeje, odeje lastnega izdelka, preproge, zagrinjala (zavese), posteljina pogrinjala, spodnje jopice, kakor tudi vsako drugo telesno perilo. — Vsake vrste in vseh širinah belega platna bombaževine itd. itd.

Vse blago je iz prvih tovarn, najboljšje vrste in po najnižjih cenah, tako, da prekosi vsako največjo konkurenco.

Dobro računale !

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridatek za kavo v svojem gospodinjstvu

„pravega : Francka : s kavnim mlinčkom“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega : Francka :“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala. 597

čevljarnica „Alla Sartorella“, Trst

VIA BARRERA VENEZIA 52. 10 (NASPROTI GLADNOSTANU GARDI)

Velika izbira vsakovrstnih čevljev za moške, ženske in otroke. — Blago iz-
vrstno in po ceni amena.

Pozor!

Opoldne in zvečer abonement, zelo ugodno, izborna kuhinja in budjevjiško pivo (nič glavobola). Zmerne cene.

Restavracija-Hôtel Balkan (:Piazza:) (Caserma)

ponedeljkih, je bil Dodici tudi sedaj precej razburjen in se je z neko gostilničarko v starem mestu sprl zaradi ljubega vinca, pri tem pa potegnil iz žepa nož in hotel napasti z njim svojo nasprotnico. Da se mu pomiri vroča kri, so ga deli za nekaj časa na hladno.

d. — **Nasilni Dalmatinci.** V gostilni „alla città di Brunn“ je sedel sinoči dninar Lovro Borčić, star 28 let in doma nekje v Dalmaciji. Ni trajalo dolgo, kar se je začel prepirati z natakarnjem Martinom Kršanom in mu očiti, da je vohun, menda ker je bil Kršan svoj čas orožnik. Ker pa je bila v gostilni navzoča tudi Kršanova žena Marija, je Borčić začel obklati tudi njo z raznimi čednimi prilikami, in ji nazadnje priložil tudi klofuto in jo sunil s pestmi v trebuh.

Ko je nato poklicani stražnik aretirati razsajajočega Borčića, sta šla za njima do policijske stražnice dva Borčićeva prijatelja, mornarja Tomo Placbot in Šime Ciglić, oba Dalmatinci. Ko sta oba Kršana izpovedala o dogodku v redarstveni stražnici in sta zopet prišla na ulico, sta Placbot in Ciglić stopila za njima in začela kričati nanju: „vohun, zakoljem te“ in „sem že bil v Kopru, pa nič ne de, zakoljem vaju oba“. — Razumljivo je, da so te grožnje vzbudile v Kršanih upravičen strah, da bi grozilca judi lahko izvršila svoji grožnji, in sta se vrnila in ovadila grozilca policiji, ki je nato aretirala oba. Tako vsaj ne bo dolčas njunemu dobremu prijatelju Borčiću.

Detomor. V ponedeljek popoldne je neki redar našel za restavracijo „Ferdinandum“ pri „Lovcu“ omoč. Odprl ga je in zagledal mrtvo truplo novorojenčka, ki je imel deloma prerezan vrat. Redar je obvestil o stvari bližnji policijski inšpektorat. — Na lice mesta je došla sodna komisija, ki je dala prepeljati truplo v mrtvašnico pri sv. Juštu. Polcija išče sedaj brezsrčno mater.

Aretriran mornar. Ko se je parnik „Oceania“ Avstro - Amerikane nahajal v new-jorški luki, je 26-letni mornar Simon Simonić iz Zadra v prepri s kurjačem Ivanom Lisico izprožil strel iz revolverja proti njemu in ga zadel v hrbet. Kapitan je dal na to Simončića zapreti na parniku. Ko je predvčeraj „Oceania“ priplula v Trst, so Simončića izročili tukajšnji policiji.

Društvene vesti.

Predavateljski odsek ima danes zvečer ob 7. uri sejo v „Slov. Čitalnici“. Prosi se popolne udeležbe.

Danes zvečer in vsako sredo ob 8. uri se vrše v dvorani NDO v ul. S. Francesco št. 2, 1. običajne plesne vaje. Vstopnina nizka. Poučujejo se navadni in moderni plesi.

Pevsko društvo Trst. Danes ob 8. uri zvečer pevska vaja za moški zbor. Petje vodi društveni pevovodja g. Mirko Polić. Prosimo obilne udeležbe.

Učit. društvo za Trst in okolico opozarja vse novoizvoljene odbornike, namestnike in člane soc. odseka, da je jutri v četrtek 1. odborova seja v slov. trg. šoli, ul. Acquedotto 20 ob 5. popoldne. Naj nihče ne izostane. Predsednik.

Pevsko društvo „Velesila“ v Šklednju bo imelo svoj 23-letni redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 10. marca t. l. točno ob 3. uri popoldne z običajnim dnevnim redom. — Po končanem občnem zboru bo pevska zabava v gostilni „Gospodarskega društva“ v Šklednju do 11. ure zvečer. Prijatelji petja dobro došli.

Nar. del. organizacija.

— Zidarska skupina NDO sklicuje sledeče javne shode: 1) V četrtek dne 7. t. m. ob 6. zvečer v konsumnem društvu v Lonjerju, 2) V petek, 8. t. m. ob 6. z. v „Gospodarkem društvu“ v Rocolu, 3) V soboto 9. t. m. ob 6. uri zvečer v „Konsumnem društvu“ (Narodni dom) pri sv. Ivanu, 4) V nedeljo dne 10. t. m. ob 2. popoldne v „Gospodarkem društvu“ v Šklednju.

Dnevni red: „Sedanj položaj slovenskih zidarjev v Trstu in okolici“.

— Opozarjamo člane NDO v Šklednju, da od danes naprej lahko vplačujejo tedenske prispevke v prodajalni g. Ivana Šuman h. št. 313.

Vesti iz Goriške.

Akad. fer. društvo „Adrija“ v Gorici priredi danes 6. t. m. ob 8. en četrt uri zvečer pri „Jeleni“ javno predavanje in sicer predava g. dr. H. Tuma o „Jugoslovanskem vprašanju“. Vstopnina 10 vin.

Vesti iz Istre.

Iz Doline. Dne 18. m. m. je društvo „Vodnik“ priredilo veselico, ki je prav dobro izpadla. Naši fantje in dekleta so peli prav dobro in lepo. Posebno pa je ugajala igra. Pri veselici je sodelovalo tudi pevsko društvo „Primorec“ iz Mačkovelj. Vsa čast Mačkoveljanov. Udeležba je bila prav številna in občinstvo se je imenitno zabavalo. Pokazalo se je, kaj zamoreta doseči jeklena vstrajnost in vnema za stvar, a prepričali smo se tudi, da društvo uživa simpatije toliko v Dolini, kolikor v okolici.

Bodi tem potem izrečena iskrena zahvala vsem onim, ki so pripomogli k moralnemu in materialnemu uspehu. Posebna hvala gre učiteljem g. Šoncu, ki je marljivo poučeval petje in vodil vso prireditev, ter županu in deželnemu poslancu g. Pangercu, ki je prepuštil dvorano. Le tako naprej za narod in napredek.

DAROVL

— Za podružnico družbe sv. C. in M. v Rojanu nabralo se je pri praznovanju godu Albina Smerkolja 5 K 10 st. — Za isto podružnico nabrala je g. ca Jospina Peric v rojanskem „Konsumnem društvu“ med gosti 5 K. Srčna hvala g. ci nabiralki. — Stava Francelj in Matija proti Francetu, da Gisa ni starejša, v prid podr. dr. sv. C. in M. v Rojanu 10 K. — V nabiralniku iste podružnice v rojanskem „Konsumnem društvu“ 31 kron.

Moške obleke, dežniki, zavese se prodajo po zmernih cenah in na mesečne ali tedenske obroke v ulici Antonio Caccia št. 6, 1. nad. 490

Odda se takoj mebljena sobica. — Ulica della Guardia št. 27, IV. levo. 499

Velika izbira pohištva; prodaja na obroke, v novi zalogi ul. delle acque št. 7. Ivan Klum. 2358

Pohištvo za zakonske, nepolirano, solidno, novo, elegantno z mramorji, zrcali se prodaja za kron 360.—, lepa prilika. Kerbler, Molino a vento 7. 417

Vilica v Gorici novozidana, mirna pozidela, 10 min. od „Travnika“ oddaljena, prodaja se pod ugodnimi pogoji. Natančneje ponudbe v gostilni „Rudeče hiše“ v Gorici, fotograf Jerhič Trst Poste 10. 484

Malo stanovanje da takoj v podnajem fotograf Jerhič Via Poste 10. I. 487

Gostilna v Gorici, na jako prometnem trgu, dobro upeljana, obstoječa že nad 50 let, se prodaja radi družinskih razmer takoj. Vprašati pri inšertnem oddelku Edinosti pod št. 459. 459

Cepljenje refošk, teran in razne druge v vsaki množini se dobivajo pri Forčiću in drug, trtnica, Komen (Primorsko). 482

Novo delavsko kons. društvo „Trst“ pri Sv. Jakobu, ul. Sv. Marka št. 19 si šteje v prijetno dolžnost, obvestiti sl. obč. mesta in okolice, posebno pa šentjakobčane, da je odprlo svojo novo gostilno v hiši F. Fabjana, ul. S. Marco št. 19, kjer bode točilo istrsko črno vino prve vrste, vipavsko belo in Puntigamsko eksportno pivo prve vrste, vse po najnižjih cenah; kuhinja bo vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili. — Voditelj: Viktor Kosič. — Za mnogobrojno udeležbo vabi že sedaj Odbor.

Martin Dovgan

Trst, ulica Giulia 86.
Priporoča cenj. občinstvu svojo na novo prevzeto in že 50 let obstoječo trgovino jestvin in kolo-nijalnega blaga.

Razpošilja po pošti dnevno pakete od pet kg naprej. — Blago vedno sveže in 1. vrste. CENE ZMERNE.

PIVOVARNA

(Izven kartela)

Izdeluje izborno eksportno marčno in uležano pivo (à la Plzen) kakor tudi Bockovo pivo v sodčkih in v steklenicah.

V svrhu pogojev in poizkusnih naročil se je obrniti na zalogo piva zagrebške akcijske pivovarne in tovarne sladu

== Trst, ulica Valdirivo št. 4. ==

Vsem prijateljem in znancem javljamo podpisani v svojem in v imenu naših sorodnikov pretužno vest, da je naš sin in brat

Jožef Babuder

sinoči ob 9. uri, po kratki in mučni bolezni, v 27. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb bo jutri v sredo dne 6. marca 1912 ob 3. uri popoldne.

V Materiji, dne 5. marca 1912.

Marija Babuder, mati.

Andrej, Fran, Ivan, Peter, Karol, Anton, bratje.

Gospodarsko in konsumno društvo v Rocolu

vabi na

IV. redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo dne 17. marca 1912

ob 4. uri popoldne

v društvenih prostorih v Rocolu.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Slučajnost.
5. Volitev novega odbora.

Na obilno udeležbo vabi

ODBOR.

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Giosue Carducci 31.

Velika izbira moških in ženskih čevljev. — Po-prave se izvršujejo točno in solidno po zmernih cenah

Podruž. via Riborgo 28

Grenčica Augusto Dell'Agnoleski

Edini preparat iz zdravilnih rastlin.

Tovarna: Trst, ul. Farneto 36.

Upliva ugodno na živčevje; učinkuje proti težkemu prebavljanju, bolečinam in žganju v želodcu itd.

Ta grenčica je analizovana od c. k. instituta v Gradcu, odlikovana na razstavah v Rimu in Parizu z zlato kolajno in zasl. križcem. Vprašajte po vseh lokalih samo po grenčici Augusto Dell' Agnolo in pazite skrbno na buteljko, da lahko protestujete proti vsaki prevari in ponarejenju. Ne pustite se pregovoriti, da bi kupili druge, ker obvaruje samo grenčica Augusto Dell' Agnolo pred kolero.

ANTON BARUCCA

MIZARSKI MOJSTER

Trst, ulica San Francesco d'Assisi 2.

Specijalist za popraviljanje roulet na oknih.

Na željo se menjajo pasovi in zmetli. Jamči za popolno delo in se ne boji konkurence.

Gostilna „Alla Colomba“

ulica Commerciale št. 14.

Od danes naprej se toči pristno istrsko in dalmatinsko črno, in izvrstno belo vino. Domača kuhinja bo vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili.

Priporoča se cenj. občinstvu dobroznani

Ivan Kočevar.

Poskus bo pričal dobroto pljače in postrežbe.

Sveža jajca in žive kokoši

so na prodaj po nizki ceni

v Trstu, ulica Giosue Carducci 30.

Dobro jutro! Kam pa kam?

„Grem kupit par čevljev.“ — „Ako hočete biti dobro postreženi, Vam svetujem, da greste v ulico Riborgo št. 31“

(Ai buon Operaio!)

tam dobite vsakovrstno obuvalo od najfinjšee do najnavadnejše vrste po nizki ceni. SVOJI K SVOJIM! — Priporoča se lastnik M. IVANČIČ.

Manufakturna trgovina**Colombin & Pontini**

Trst, ulica Nuova 39.

Vse zimsko blago je na prodaj po najugodnejših cenah.

Če hočeš kaj zanimivega čitati, tedaj pojdi po 2. snopič

Doylovih detektivskih povesti

SHERLOCK HOLMESA

ter se naroči na nadaljnje

Kje? Pri tvrdki Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani ali pa v vseh drugih knjigarnah